

"Bu iki şık bedihîdir; delil istemiyor, gözle görünür. Madem ecel gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç, ihtiyar farkı yoktur." cümlesini açıklar mısınız?

"Bu iki şık bedihîdir; delil istemiyor, gözle görünür. Madem ecel gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç, ihtiyar farkı yoktur. Elbette, daima gözü önünde öyle büyük, dehşetli bir mesele karşısında biçare insan, o idam-ı ebedî, o dipsiz, nihayetsiz haps-i münferitten kurtulmak çaresini aramak ve kabir kapısını bir âlem-i bâkîye, bir saadet-i ebediyeye ve âlem-i nura açılan bir kapıya kendi hakkında çevirmek hadisesi, o insanın dünya kadar büyük bir meselesidir."(1)

"Bu iki şık bedihîdir; delil istemiyor" sözünde muhtemel iki mana var: **Bu manalardan birisi;** kabrin ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya da cehennem çukurlarından bir çukur olmasıdır. Yani kabir mutlak anlamda iki yüzü olan bir yerdir, diğer ikinci yol ise mutlak değil kayıtlıdır. Yani günahkar bir Müslüman için kabir azap da olsa, sonunda kurtuluş olacağı için mutlak anlamda bir cehennem çukuru sayılmaz. Bu yüzden ahiret yurdu mutlak anlamda ikili bir yurttur. Ya cennet ya cehennemdir, bu iki şık bedihidir derken, kabrin bu ikili hakikatine işaret ediliyor.

Muhtemel diğer anlamı ise; bahsi geçen yerin baş kısmındaki şu önermedir: **"Kabir var; hiç kimse inkâr edemez. Herkes, ister istemez oraya girecek."** Buradaki iki önerme; en maddeci ve inkarcı bir adamın da inkar edemeyeceği bir önermedir. Zira **kabir var ve oraya girilecek** hakikati, göz önünde cereyan eden bir hakikattir, gafleti kabil olabilir; lakin inkarı kabil değildir.

İşte Üstad'ın iki açık şık dediği şey; **kabir ve oraya girilecek** olmasıdır. Zaten cümlelerin devamında, **gözle görünür** ifadesi meseleye işaret eder.

(1) bk. [Sözler, On Üçüncü Söz İkinci Makam.](#)